

AKORDEONO INSTRUMENTAS

I SKYRIUS MUZIKAVIMAS

1. Akordeonas – pagrindinis privalomo branduolio dalykas įgyvendinamoje pagrindinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoje.

2. Akordeono instrumento dalyko (toliau – Dalykas) paskirtis – sudaryti palankias sąlygas plėtoti vaikų saviraišką, prigimtinius gebėjimus pasirinktoje muzikos ugdymo srityje, tobulinti muzikavimo gebėjimus ir įgūdžius, bendrąsias ir dalykines muzikines kompetencijas.

3. Dalyko tikslas – tobulinti taisyklingus grojimo įgūdžius, ugdytis atlikėjo meistriškumo gebėjimus, kūrybinį mąstymą, puoselėti estetinę nuovoką ir emocinį jautrumą.

4. Dalyko uždaviniai:

4.1. sudaryti sąlygas atsiskleisti ir formuoti asmenybei, plėtoti kūrybinius meninius gebėjimus;

4.2. teikti ir plėtoti meno kultūros pažinimą, išugdyti gebėjimą suprasti ir vertinti profesionalią muziką, kūrinius, kultūrinės aplinkos procesus;

4.3. skatinti dalyvavimą švietėjiškoje ir kultūrinėje veikloje;

4.4. remiantis tautinės kultūros tradicijomis ir papročiais, ugdyti tautinę savimonę ir patriotiškumą.

5. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – muzikos atlikimo įgūdžių įvaldymas.	
Nuostata – tobulinti muzikos kūrinių atlikimo gebėjimus.	
Esminis gebėjimas – tobulinti atlikimo techniką, atliekant vis sudėtingesnę repertuarą.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Atlikti sudėtingesnius muzikinius kūrinius.	1.1.1. Tikslingai vartoti ir paaiškinti muzikos kalbos priemones; 1.1.2. naudoti teisingą aplikatūrą, galėti paaiškinti įvairius muzikinius terminus. 1.1.3. įvardyti kūrinio formos elementus.
1.2. Tobulinti garso išgavimo įgūdžius.	1.2.1. Naudoti ir gebėti paaiškinti garso išgavimo būdus; 1.2.2. įvaldyti muzikos instrumento galimybes formuojant kokybišką garsą.
2. Veiklos sritis – muzikos kūrinių interpretavimas.	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti sudėtingesnę muzikinį tekstą.	
Esminis gebėjimas – atliekant kūrinius taikyti muzikos kūrinių charakterio atskleidimo išraiškos priemones.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Išraiškingai atlikti skirtingų žanrų kūrinius.	2.1.1. Atpažinti ir nustatyti kūrinių žanrą, tinkamai jį interpretuoti; 2.1.2. apibūdinti atliekamo kūrinio formą;

	2.1.3. stengtis kuo tiksliau atlikti kūrinio faktūros reikalavimus (ritmą, štrichus, dinamiką); 2.1.4. demonstruoti kūrybiškumą, savarankišką mąstymą, sprendžiant kylančius meninius uždavinius.
3. Veikos sritis – muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje.	
Esminis gebėjimas – viešai atlikti muzikinius kūrinius.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose, konkursuose ir kt.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą programą mokyklos ar miesto (rajono), respublikiniuose renginiuose; 3.1.2. įvaldyti sceninę kultūrą; 3.1.3. žinoti konkursų, festivalių paskirtį, reikalavimus ir juos vykdyti.
3.2. Vertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ar draugų atlikimą (išskiriant privalumus ir trūkumus); 3.2.2. žinoti, stebėti ir vertinti aplinkoje vykstančius muzikinius reiškinius.

6. Turinio apimtys:

6.1. 4 klasė:

6.1.1. Muzikos atlikimo įgūdžių įvaldymas: pagrindinis dėmesys skiriamas instrumento valdymo tobulinimui. Atliekami įvairūs lavinamieji pirštų technikos ir riešo laisvinimo pratimai mokytojo nuožiūra. Dėmesys skiriamas štrichams, dumliavimo ir garso kokybės tobulinimui.

6.1.2. Muzikos kūrinių interpretavimas: didelis dėmesys skiriamas dinaminiam kūrinio atlikimui, frazavimui, muzikinės saviraiškos galimybių formavimui. Atliekami etiudai, gamos, įvairūs kūriniai mokytojo nuožiūra. Metų eigoje mokiniai išmoksta 1 stambios formos ir 1 polifoninį kūrinį.

6.1.3. Muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje: pageidautina, kad visi mokiniai turėtų sąlygas įgyti sceninės patirties. T. y. dalyvautų koncerte tėveliams, kituose mokyklos renginiuose, festivaliuose, konkursuose. Pagal mokinio galimybes, galėtų muzikuoti solo arba ansamblyje su mokytoju ar kitais mokiniais. I pusmetį vyksta kontrolinė pamoka, II pusmetį - akademinis koncertas.

6.2. 5 klasė:

6.2.1. Muzikos atlikimo įgūdžių įvaldymas: atliekami įvairūs pratimai grojimo technikai, pirštų bėglumui lavinti. Tobulinami dumplių ir garso valdymo principai.

6.2.2. Muzikos kūrinių interpretavimas: pagrindinis dėmesys skiriamas muzikos kūrinio formos supratimui. Kartu su mokiniais analizuojami atliekamo kūrinio formos elementai (sakiny, motyvas, frazė ir t.t.). Mokiniai patys siūlo kūrinio dinaminį planą. Atkreipiamas dėmesys į dinamikos, tempo ir formos elementų ryšius. Mokytojai atsižvelgia į mokinių interpretacinius pasiūlymus ir kūrybinius sumanymus.

6.2.3. Muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje:

6.2.3.1. I pusmetį vyksta kontrolinė pamoka, II pusmetį akademinis koncertas. Mokinys turi atlikti 2 skirtingos nuotaikos kūrinius (1 iš jų stambios formos arba polifoninis kūrinys). Kiti kūriniai atsiskaitomi klasėje prie dalyko mokytojo pusmečių eigoje;

6.2.3.2. mokytojas skatina mokinių saviraišką, atranda galimybių jiems įgyti sceninės patirties. Sudaromos sąlygos dalyvauti įvairiuose viešuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.

6.3. 6 klasė:

6.3.1. muzikos atlikimo įgūdžių įvaldymas: toliau tobulinami grojimo akordeonu technikos įgūdžiai. Mokymosi procese įtraukiami įvairūs etiudai arba techniškos pjesės konkrečiai mokinio technikos problemai spręsti. Tobulinama muzikavimo ir garso išgavimo kultūra. Bent 10 minučių pamokos laiko skiriama skaitymui iš lapo. Kūriniai, arba atskiros kūrinių atkarpos, skirtos skaitymui iš lapo, skirtos natų suvokimo ir greito jų skaitymo bei pirštuotės principų įtvirtinimui. Mokiniai mokomi pastebėti ne tik natas, bet ir kūrinio autorių, pavadinimą, tempo ir dinamikos nuorodas, metrą.

6.3.2. Muzikos kūrinių interpretavimas: skatinamas mokinių kritinis mąstymas interpretuojant atliekamą programą. Tam didelės įtakos turi koncertų lankymas, žymių Lietuvos ir pasaulio muzikantų koncertų įrašų klausymas, jų analizavimas. Mokinių ugdymo pažangai vertinti taikomi formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimo metodai bendra mokykloje numatyta tvarka.

6.3.3. Muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje:

6.3.3.1. I pusmetį vyksta kontrolinė pamoka, II pusmetį akademinis koncertas. Mokinys turi atlikti 2 skirtingos nuotaikos kūrinius (1 iš jų stambios formos arba polifoninis kūrinys). Kiti kūriniai atsiskaitomi klasėje prie dalyko mokytojo pusmečių eigoje;

6.3.3.2. sudaromos sąlygos mokiniams dalyvauti įvairiuose viešuose mokyklos renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.

6.3.3.3. mokiniai mokosi įveikti scenos baimę tam skirtų pratimų pagalba, atrasti savo nusiramino būdų. Mokiniai po pasirodymų skatinami juos aptarti, įsivertinti. Kalbama apie mokinių savijautą, nusiteikimą, pasiektą rezultatą.

6.4. 7 klasė:

6.4.1. Muzikos atlikimo įgūdžių įvaldymas: muzikos suvokimo ir atlikimo įgūdžių tobulinimas. Mokėjimas vertinti ir įsivertinti savo atliekamą programą, gebėti mokytis savarankiškai ir kryptingai, atsižvelgiant į siekiamus tikslus. Pagrindinis tikslas – kuo geriau pasiruošti baigiamajam egzaminui.

6.4.2. Muzikos kūrinių interpretavimas: baigiamajam egzaminui ruošiami 3 kūriniai: 1 stambios formos kūrinys arba polifoninis kūrinys ir 2 skirtingo charakterio pjesės. Pagrindinis tikslas – užtikrintai atlikti išmoktą programą, atskleidžiant įvairias instrumento valdymo galimybes, skirtingus kūrinių charakterius, dinamiką, štrichus, atsižvelgiant į kūrinių epochą, stilių ir žanro ypatumus.

6.4.3. Muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje: motyvuoti mokinį kritiškai mąstyti, savarankiškai ir sąmoningai mokytis, aktyviai dalyvauti koncertinėje veikloje. Muzikuoti tiek solo, tiek įvairiuose ansambliuose. Skatinti muzikuoti visą gyvenimą.

II SKYRIUS ANSAMBLIS

7. Ansamblio dalyko (toliau – Ansamblis) paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti ansamblinio muzikavimo patirtį.

8. Ansamblio tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti ansamblinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia atsiskleisti kūrybiškumui ir artistiškumui.

9. Ansamblio uždaviniai:

9.1. pažinti ansamblinių kūrinių repertuarą, ugdyti ansamblinio muzikavimo įgūdžius;

- 9.2. ugdyti mokinių artistiškumą, kaupti sceninės kultūros patirtį;
 9.3. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti muzikavimo pamokose įgytas žinias ir gebėjimus.
 9.4. sudaryti galimybes mokinių iniciatyvai ir aktyvumui pasirenkant ansamblio sudėtį ir repertuarą.

10. Ansamblio veiklos sritys:

- 10.1. ansamblio pojūčio ugdymas;
 10.2. kūrinių interpretavimas ansamblyje;
 10.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

11. Ansamblio mokymosi organizavimas:

- 11.1. mokymuisi skiriama 0,5 valandos per savaitę individualiai;
 11.2. I ir II pusmečių pabaigoje vyksta akademinis atsiskaitymas/koncertas: atliekamas 1 kūrinys, geriausiai atspindintis mokinių pažangą;

- 11.3. Ansamblio repertuarą sudaro originalūs ir aranžuoti, įvairių stilių ir žanrų kūriniai (3 – 4).

12. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – ansambliško ugdymas.	
Nuostata – įgyti muzikavimo ansamblyje patirtį.	
Esminis gebėjimas – sukurti bendrą meninį rezultatą ansamblyje kartu su kitais atlikėjais.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Perteikti muzikos kūrinio nuotaiką.	1.1.1. Apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką.
1.2. Stilingai atlikti muzikos kūrinį.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus.
1.3. Derinti savo veiksmus su kitų ansamblio dalyvių veiksmais.	1.3.1. Apibūdinti ir aptarti savo ir kitų atlikėjų interpretaciją.
2. Veiklos sritis – kūrinių ansamblinis interpretavimas.	
Nuostata – tobulinti muzikinio bendradarbiavimo gebėjimą.	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti ansamblinės muzikos kūrinius.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti savo partiją ansamblyje.	2.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 2.1.2. paaiškinti atlikimo štrichus.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.
2.3. Klausyti ir kontroliuoti savo bei kitų atlikimą.	2.3.1. Girdėti kitų ansamblio dalyvių balsus ar instrumentus.
3. Veiklos sritis – atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.	
Nuostata – dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje.	
Esminis gebėjimas – atlikti parengtą ansamblio programą koncerte.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Scenoje atlikti ansamblio koncertinę programą.	3.1.1. Tinkamai elgtis scenoje; 3.1.2. kokybiškai atlikti savo partiją.
3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Gebėti pristatyti ansamblio koncertinę veiklą.

13. Turinio apimtys

13.1. 4 – 7 klasės:

13.1.1. ansamblio pojūčio ugdymas:

13.1.1.1. sceninės patirties pradmenys, gebėjimas girdėti ir vertinti save ir kitus ansamblio dalyvius;

13.1.1.2. Ansamblio dalyko mokiniai turi būti įgiję muzikinio teksto skaitymo įgūdžius, reikalingus kūrinių mokymui ansamblyje. Atliekant kūrinius pagrindinis dėmesys skiriamas teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrinių interpretavimui

ansamblyje. Mokinys turi gebėti atlikti savo partiją ansamblyje klausydamas ir kontroliuodamas savo bei kitų atlikimą, girdėti kitų ansamblio dalyvių balsus ir instrumentus. Siekiant sukurti bendrą meninį rezultatą kartu su kitais atlikėjais būtina išmokti derinti savo veiksmus su kitų ansamblio dalyvių veiksmis.

13.1.2. Kūrinių ansamblinis interpretavimas: Ansamblio dalyko mokiniai turi pažinti muzikinį raštą ir galėti perskaityti atliekamą ansamblio partiją. Atliekant kūrinius pagrindinis dėmesys skiriamas teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrinių interpretavimui ansamblyje. Mokiniai turi gebėti apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką, nusakyti kūrinio metrą, tempą, paaiškinti atlikimo štrichus. Reikalavimai priklauso nuo dalyvių amžiaus, sudėties, muzikavimo patirties, atliekamų kūrinių sudėtingumo, žanro ypatumų ir nuo to, kokią vietą mokinio atliekama partija užima ansamblyje (ar partija vedančioji, ar pritariamoji ir panašiai).

13.1.3. Atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje: per pamokas ugdomas poreikis savarankiškam individualiam darbui, repetavimui grupėje, komunikavimui ir bendravimui. Kūrinių ruošimo, mokymosi, gilinimosi į jį procese reikia atkreipti dėmesį į bendrą atlikimo vaizdą, kūrinio prasmės suvokimą. Ansamblio nariai turi kurti bendrą grojimo, stilių, kartu išlaikydami ir individualų. Svarbu, kad atlikėjas būtų įvaldęs ne tik visus solinio grojimo, technikos būdus, bet ir mokėtų savo stilių derinti prie partnerių. Ansamblyje grojantis, atlikėjas turi mokėti ne tik savo partiją, bet ir girdėti partnerių partijas, partitūras. Ansamblio klasėje gali būti taikomi įvairūs kūrinių ruošimo metodai, procesas gali vykti keliomis kryptimis ir etapais (tai priklauso nuo mokytojo). Svarbu, kad paruošti kūriniai būtų brandūs meniniu požiūriu.

III SKYRIUS SOLFEDŽIO DALYKAS

14. Solfedžio dalyko (toliau – Solfedžio) paskirtis – sudaryti palankias sąlygas sistemiskai plėtoti mokinio prigimtinius bendruosius muzikinius gebėjimus, suteikti bendrųjų ir muzikinių kompetencijų.

15. Solfedžio tikslas – prigimtinių bendrųjų muzikinių gebėjimų: ritmo, dermės, intonavimo pojūčio, klausos, muzikinės atminties, muzikinio raštingumo lavinimas.

16. Solfedžio uždaviniai:

16.1. formuoti intonavimo įgūdžius;

16.2. lavinti metrinės pulsacijos bei ritmikos santykio pojūtį ir suvokimą;

16.3. išmokti pagrindinius muzikinio rašto elementus ir gebėti juos pritaikyti užrašant iš klausos žinomą ar savo sukurtą muzikos melodiją;

16.4. žadinti domėjimąsi muzika bei kitomis kultūros formomis, ugdant mokinių muzikinį skonį, skatinant mąstymą ir emocijas.

17. Solfedžio dalyko mokymuisi skiriamos 2 akademinės valandos per savaitę.

18. Solfedžio dalyko mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – intonavimas.	
Nuostata – siekti tikslumo intonuojant atliekamą muziką.	
Esminis gebėjimas – tiksliai intonuoti melodijas mažoro, minoro ir kitose diatoninėse dermėse.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Intonuoti intervalus bei akordus mažoro ir minoro dermėse nuo garso.	1.1.1. Sudaryti intervalus ir akordus dermėse, žinoti jų pavadinimus ir ypatumus; 1.1.2. žinoti intervalų ir akordų sandarą; 1.1.3. žinoti raidinių akordų pavadinimų sudarymo principus.
1.2. Tiksliai solfedžuoti vienbalses ir dvibalses melodijas įvairiose dermėse.	1.2.1. Žinoti dermių ypatumus ir skirtumus; 1.2.2. išlaikyti tempą.
1.3. Atliekant dvibalses melodijas girdėti kitą balsą.	1.3.1. Žinoti polifoninės ir harmoninės muzikos atlikimo ypatumus.

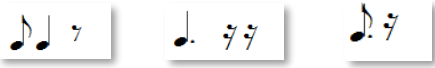
2. Veiklos sritis – ritmavimas.	
Nuostata – siekti ritmavimo tikslumo, suprasti šio tikslumo svarbą muzikoje.	
Esminis gebėjimas – atpažinti ir atlikti ritminius darinius sudėtiniuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Tiksliai atlikti ritminius darinius sudėtiniuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose.	2.1.1. Nustatyti ir išvardyti panaudotus metrus; 2.1.2. išlaikyti tempą; 2.1.3. žinoti pagrindines dirigavimo schemas.
2.2. Sukurti ir atlikti ritmo darinius sudėtiniuose ir kintamuosiuose metruose.	2.2.1. Užrašyti sukurtus ritminius darinius, naudojant žinomus muzikinius ženklus; 2.2.2. paaiškinti metroritminius elementus ir natų grupavimo principus.
3. Veiklos sritis – muzikos teksto klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.	
Nuostata – pritaikyti teorines muzikos žinias.	
Esminis gebėjimas – klausia atpažinti, apibūdinti ir užrašyti skambantį muzikinį tekstą.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Klausia atpažinti ir užrašyti klausomų muzikos tekstų savybes.	3.1.1. Nusakyti muzikos teksto metrą, tonaciją, dermę; 3.1.2. atpažinti, įvardyti ir užrašyti intervalus, akordus, harmoninius junginius.
3.2. Atpažinti ir užrašyti girdėtą arba sukurtą melodiją.	3.2.1. Naudoti muzikos užrašymo ženklus ir gebėti paaiškinti jų reikšmes; 3.2.2. skirti dermės laipsnius ir apibūdinti melodinę liniją.

19. Turinio apimtys: apimtis – 2 pusmečiai, 2 pamokos per savaitę:

4 klasė (pagrindinio ugdymo pirmieji metai)	
1. Veiklos sritis – intonavimas.	
Nuostata – siekti tikslumo, intonuojant atliekamą muziką.	
Esminis gebėjimas – intonuoti melodijas mažoro ir minoro dermėse.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Intonuoti gamas, intervalus mažoro ir minoro dermėse ir nuo garso.	1.1.1. Gamos: mažorinės- C, G, F, D, B, A, Es minorinės- a, e, d, h, g, fis, c; dur-natūrali, moll- natūrali, harmoninė, melodinė; 1.1.2. intervalai: sekunda(d,m), tercija (d,m), kvarta(gr), kvinta (gr), seksta (d, m), grynoji oktava ir prima, septima (d,m).
1.2. Intonuoti akordus mažoro ir minoro dermėse.	1.2.1. Intonuoti tonikos trigarsį ir jo apvertimus: sekstakordą, kvartsekstakordą, S ir D trigarsius; 1.2.2. kadencijos ir harmoniniai junginiai su minėtais akordais (pvz.: T5 –T6 – S5 – T46 – D5 – T5).
1.3. Tiksliai ir išraiškingai solfedžiuoti vienbalses melodijas.	1.3.1. Solfedžiuojant diriguoti arba pulsuoti; 1.3.2. transponavimas sekunda aukštyn ir žemyn; 1.3.3. natas skaityti smuiko (a-f2) ir boso raktuose.
2. Veiklos sritis – ritmavimas.	
Nuostata – siekti ritmavimo tikslumo, suprasti šio tikslumo svarbą muzikoje.	
Esminis gebėjimas – atpažinti ir atlikti ritminius darinius paprastuose ir sudėtiniuose metruose.	
2.1. Tiksliai atlikti ritminius darinius paprastuose ir sudėtiniuose metruose.	2.1.1. Žinoti dviejų, trijų, keturių ketvirtinių, trijų, keturių, šešių aštuntinių metrus ir jų dirigavimo schemas;

	2.1.2. atpažinti ir atlikti ritmines grupes: aštuntinė su tašku ir šešioliktinė, triolė, sinkopė; 2.1.3. atlikti ritminius kanonus, rondo.
2.2. Sukurti ritminius darinius paprastuose ir sudėtinuose metruose	2.2.1. Gebėti sukurti ir užrašyti ritminius darinius, naudojant žinomus muzikinius ženklus; 2.2.2. gebėti sukurti melodijai ritminį pritarimą.
3. Veiklos sritis – muzikos teksto klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.	
Nuostata – pritaikyti teorines muzikos žinias.	
Esminis gebėjimas – klausia atpažinti ir užrašyti skambanti muzikinį tekstą.	
3.1. Klausia atpažinti ir užrašyti klausomą muzikos tekstą.	3.1.1. Skirti dermės laipsnius ir apibūdinti melodinę liniją; 3.1.2. ritminiai ir melodiniai sakinio ar periodo trukmės diktantai paprastuose metruose, tonacijose iki 3 ženklų.
3.2. Klausia atpažinti ir apibūdinti klausomų muzikos tekstų savybes.	3.2.1. Naudojantis muzikiniais terminais apibūdinti klausomą kūrinį; 3.2.2. nustatyti ir įvardyti girdėto kūrinio žanrą ir atlikėjus.
3.3. Atpažinti ir užrašyti girdėtą arba sukurtą melodiją.	3.3.1. nesudėtingų melodinių ir ritminių frazių kūrimas ir užrašymas; 3.3.2. melodijoje atpažinti išmuktų intervalų, akordų melodinę liniją; 3.3.3. naudotis muzikos užrašymo ženklais ir galėti paaiškinti jų reikšmes.
5 klasė (pagrindinio ugdymo antrieji metai)	
1. Veiklos sritis – intonavimas.	
Nuostata – siekti tikslumo intonuojant atliekamą muziką.	
Esminis gebėjimas – tiksliai intonuoti melodijas mažoro, minoro ir kitose dermėse.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Intonuoti gamas, intervalus bei akordus mažoro ir minoro dermėse ir nuo garso.	1.1.1. Gamos: mažorinės ir minorinės iki 4 ženklų (imtinai). Dur – natūrali, moll – natūrali, harmoninė, melodinė. Paralelių gamų sąvoka; 1.1.2. intervalai: visi paprastieji tonacijoje ir nuo garso $\uparrow\downarrow$: <i>pad4</i> ir <i>sum5</i> su sprendimu (natūraliame mažore bei harmoniniame minore); 1.1.3. akordai: <i>T</i> , <i>S</i> , <i>D</i> ir apvertimai tonacijose. <i>D7</i> ir jo apvertimai su sprendimu tonacijose; 1.1.4. kadencijos ir harmoniniai junginiai su minėtais akordais (pvz.: $T_5 - S_6 - T_{64} - D_{7-T}$). 1.1.5. T_5 , D_6 , D_{65} , T .
1.2. Tiksliai solfedžiuoti vienbalses ir dvibalses melodijas įvairiose dermėse.	1.2.1. Lietuvių liaudies dainų, kompozitorių kūrinių ištraukų ir nežinomo muzikinio teksto solfedžiavimas (dermėse iki 4 ženklų), kanonai, ostinatinė melodija, sukurti melodiją duotam ritmui; 1.2.2. transponavimas iš lapo sekunda aukštyn ir žemyn.
1.3. Atliekant dvibalses melodijas, girdėti kitą balsą.	1.3.1. Siekti harmoninės darnos atliekant dvibalses melodijas, išlaikant tempą, ritmą, dinamiką.
2. Veiklos sritis – ritmavimas.	
Nuostata – siekti ritmavimo tikslumo.	
Esminis gebėjimas – atpažinti ir atlikti ritminius darinius paprastuose ir sudėtinuose metruose.	

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Tiksliai atlikti ritminius darinius paprastuose ir sudėtinuose metruose.	2.1.1. Žinoti dviejų, trijų, keturių dalių metrus; 2.1.2. atpažinti ir atlikti ritmines grupes: 2.1.3. atliekant vienbalses dvibalses melodijas, naudoti pagrindines dirigavimo schemas.
2.2. Sukurti ritminius darinius paprastuose ir sudėtinuose metruose.	2.2.1. Gebėti sukurti ir užrašyti ritminius darinius naudojant žinomus muzikinius ženklus; 2.2.2. gebėti sukurti melodijai ritminį pritarimą.
3. Veiklos sritis – muzikos teksto klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.	
Nuostata – pritaikyti teorines muzikos žinias.	
Esminis gebėjimas – atpažinti ritminius darinius paprastuose ir sudėtinuose metruose.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Klausia atpažinti ir užrašyti klausomą muzikos tekstą	3.1.1. Vienbalsė melodija (2 sakiniai). Ritminis, intervalų ir akordų diktantas; 3.1.2. melodijos judėjimas <i>T, S, D</i> ar <i>D₇</i> ir jų apvertimų garsais; 3.1.3. melodijos šuoliai: V-II; IV- I; II-IV; V-VII; IV- VII; IV-VII.
3.2. Atpažinti ir užrašyti girdėtą arba sukurtą melodiją.	3.2.1. Naudotis muzikos ženklais ir gebėti paaiškinti jų reikšmes; 3.2.2. melodijoje atpažinti išmoktų akordų intervalų melodinę liniją.
6 klasė (pagrindinio ugdymo tretieji metai)	
1. Veiklos sritis – intonavimas.	
Nuostata – siekti tikslumo intonuojant atliekamą muziką.	
Esminis gebėjimas – tiksliai intonuoti melodijas mažoro, minoro ir kitose diatoninėse dermėse.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Intonuoti gamas, intervalus bei akordus mažoro ir minoro dermėse ir nuo garso.	1.1.1. Gamos: mažorinės ir minorinės iki 5 ženklų (imtinai). Dur – natūrali, moll – natūrali, harmoninė, melodinė. Laipsnių intonavimas. Melodija su chromatizmais, moduliacija bei nukrypimais į dominantės tonaciją; 1.1.2. intervalai: visi paprastieji tonacijoje ir nuo garso ↑↓: <i>pad2</i> ir <i>sum7</i> , <i>pad4</i> ir <i>sum5</i> su sprendimu (harmoniniam mažore bei natūraliam minore); 1.1.3. akordai: <i>T</i> , <i>S</i> , <i>D</i> ir apvertimai tonacijose ir nuo garso. <i>D₇</i> ir jo apvertimai su sprendimu tonacijose, <i>VII_{sum5}</i> ; 1.1.4. kadencijos ir harmoniniai junginiai su minėtais akordais (pvz. <i>T- D₅₆ -T- VII_{sum.5}-T</i>).
1.2. Tiksliai solfedžiuoti vienbalses ir dvibalses melodijas įvairiose dermėse.	1.2.1. Lietuvių liaudies dainų, sutartinių, kompozitorių kūrybinių ištraukų ir nežinomo muzikinio teksto solfedžiavimas (dermėse iki 5 ženklų); 1.2.2. transponavimas iš lapo <i>sekunda</i> ir <i>tercija</i> aukštyne ir žemyn;

	1.2.3. diatoninės sekvencijos su žinomais ritminiais-intonaciniais elementais.
1.3. Atliekant dvibalses melodijas, girdėti kitą balsą.	1.3.1. Gebėti sukurti ir atlikti duotai melodijai antrą balsą; 1.3.2. skambinant melodiją, gebėti solfedžuoti kitą balsą.
2. Veiklos sritis – ritmavimas.	
Nuostata – siekti ritmavimo tikslumo.	
Esminis gebėjimas – tiksliai intonuoti melodijas mažoro, minoro ir kitose diatoninėse dermėse.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Tiksliai atlikti ritminius darinius sudėtiniuose ir mišriuose metruose.	2.1.1. Žinoti metrus: 2/2 (♩), 3/2; 2.1.2. atpažinti ir atlikti ritmines grupes: 2.1.3. atliekant vienbalses dvibalses melodijas, naudoti pagrindines ir sudėtines dirigavimo schemas.
2.2. Sukurti ritminius darinius sudėtiniuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose.	2.2.1. Gebėti sukurti ir užrašyti ritminius darinius naudojant žinomus muzikinius ženklus; 2.2.2. suvokti natų grupavimo principus.
3. Veiklos sritis – muzikos teksto klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.	
Nuostata – pritaikyti teorines muzikos žinias.	
Esminis gebėjimas – klausia atpažinti, apibūdinti ir užrašyti skambantį muzikinį tekstą.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Klausia atpažinti ir užrašyti klausomą muzikos tekstą.	3.1.1. Užrašyti melodiją naudojant išmokus ritminius-intonacinius elementus 3/8, 6/8 metruose; 3.1.2. ritminis, intervalų ir akordų diktantas; 3.1.3. melodijos judėjimas T,S,D ar D7 ir jų apvertimų garsais.
3.2. Atpažinti ir užrašyti girdėtą arba sukurtą melodiją.	3.2.1. Naudotis muzikos ženklais ir gebėti paaiškinti jų reikšmes. 3.2.2. Melodijoje atpažinti išmoktų akordų intervalų melodinę slinktį.
3.3. Kūrybinės užduotys.	3.3.1. Sukurti melodiją iš T, S, D laipsnių garsų, Pabaigti pradėtą melodiją.
7 klasė (pagrindinio ugdymo ketvirtieji metai)	
1. Veiklos sritis – intonavimas.	
Nuostata – siekti tikslumo intonuojant atliekamą muziką.	
Esminis gebėjimas – tiksliai intonuoti melodijas mažoro, minoro ir kitose diatoninėse dermėse.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Intonuoti gamas, intervalus bei akordus mažoro ir minoro dermėse ir nuo garso.	1.1.1. Gamos – mažorinės ir minorinės iki 6 ženklų (imtinai). Dur – natūrali, harmoninė, moll – natūrali, harmoninė, melodinė. Dermės -eolinė, dorinė, fryginė, joninė, lydinė, miksolydinė, pentatonika; 1.1.2. muzikinė sąvoka – kvintų ratas;

	<p>1.1.3. intervalai – visi paprastieji tonacijoje ir nuo garso↑↓. <i>pad2</i> ir <i>sum7</i>, <i>pad4</i> ir <i>sum5</i> su sprendimu (harmoniniam mažore bei natūraliam minore) tonacijoje ir nuo garso;</p> <p>1.1.4. akordai –T,S,D trigarsiai ir jų apv., D7 su apvertimais ir sprendimu, <i>VII7</i>, <i>VII sum5</i>, <i>II sum5</i> su sprendimu tonacijoje ir nuo garso;</p> <p>1.1.5. kadencijos ir harmoniniai junginiai su minėtais akordais.</p>
1.2. Tiksliai solfedžiuoti vienbalses ir dvibalses melodijas įvairiose dermėse	<p>1.2.1. Lietuvių liaudies dainų, sutartinių, kitų tautų liaudies dainų, kompozitorių kūrinų ištraukų solfedžiavimas (dermėse iki 6 ženklų bei kitose diatoninėse dermėse);</p> <p>1.2.2. nežinomo muzikinio teksto solfedžiavimas;</p> <p>1.2.3. sekvencijos su chromatizmais.</p>
1.3. Atliekant dvibalses melodijas, girdėti kitą balsą.	<p>1.3.1. Siekti harmoninės darnos atliekant dvibalses melodijas, išlaikant tempą, ritmą, dinamiką;</p> <p>1.3.2. analizuoti melodijas naudojant naujus muzikinės kalbos elementus, sąvokas.</p>
2. Veiklos sritis – ritmavimas.	
Nuostata – siekti ritmavimo tikslumo.	
Esminis gebėjimas – atpažinti ir atlikti ritminius darinius sudėtinuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Tiksliai atlikti ritminius darinius sudėtinuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose	<p>2.1.1. Atpažinti ir atlikti sudėtingesnes ritmines grupes taktuose ir tarp taktų:</p> <p>2.1.2. atliekant vienbalses ir dvibalses melodijas, naudoti pagrindines ir sudėtingesnes dirigavimo schemas mišriuose ir kintamuosiuose metruose.</p>
2.2. Sukurti ritminius darinius sudėtinuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose.	<p>2.2.1. Gebėti sukurti ir užrašyti ritminius darinius naudojant žinomus muzikinius ženklus;</p> <p>2.2.2. suvokti natų grupavimo principus, mokėti paaiškinti, analizuoti natų grupavimo ypatumus.</p>
3. Veiklos sritis – muzikos teksto klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.	
Nuostata – pritaikyti teorines muzikos žinias.	
Esminis gebėjimas – klausia atpažinti, apibūdinti ir užrašyti skambantį muzikinį tekstą.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Klausia atpažinti ir užrašyti klausomą muzikos tekstą.	<p>3.1.1. Užrašyti melodiją naudojant išmokus ritminius-intonacinius elementus, chromatizmus (pereinamuosius ir pagalbinius). Mokėti paaiškinti jų užrašymo ypatumus;</p> <p>3.1.2. ritminis, intervalų ir akordų diktantas (raštu ir žodžiu);</p> <p>3.1.3. sukurti melodijas skirtingiems tempams;</p>

	3.1.4. sukurti melodiją, kurioje būtų charakteringieji intervalai.
3.2. Atpažinti ir užrašyti girdėtą arba sukurtą melodiją.	3.2.1. Naudotis muzikos ženklais ir gebėti paaiškinti jų reikšmes kuriant melodijas; 3.2.2. melodijoje atpažinti išmoktų akordų intervalų melodinę slinktį; 3.2.3. vartoti muzikines sąvokas ir terminus analizuojant muzikinį tekstą.

20. Solfedžio turinio apimtis (4-7 klasėse):

20.1. intonavimas ir solfedžiavimas:

20.1.1. vienbalsių ir dvibalsių harmoninių arba polifoninių melodijų ir dainų solfedžiavimas;

20.1.2. trijų rūšių mažorinių ir minorinių gamų dainavimas, dermių laipsnių intonavimas;

20.1.3. natų skaitymas ir transportavimas smuiko ir bosu raktuose;

20.1.4. harmoninių ir melodinių intervalų dainavimas dermėje nuo garso;

20.1.5. T, S, D, D₇ akordų ir jų apvertimų, VII₇, VII₇⁰ padidintų ir sumažintų kvintakordų sudarymas ir dainavimas dermėje.

20.2. Ritmavimas:

20.2.1. sudėtingesnių ritminių darinių atpažinimas, atlikimas ir dirigavimas;

20.2.2. paprasti, sudėtiniai, mišrūs ir kintamieji metrai.

20.3. Muzikos tekstų atpažinimas ir užrašymas:

20.3.1. mažoras ir minoras (natūralus, harmoninis, melodinis), intervalai, akordų užrašymo būdai, pagrindinės funkcijos, T, S, D, D₇ akordai ir jų apvertimai, padidinti ir sumažinti kvintakordai, vienbalsiai, dvibalsiai ritminiai ar melodiniai sakinio ar periodo trukmės diktantai;

20.3.2. melodinių ir ritminių frazių kūrimas ir užrašymas, panaudojant įprastus būdus bei informacines kompiuterines technologijas.

IV SKYRIUS MUZIKOS ISTORIJA

21. Muzikos istorijos dalyko (toliau – Muzikos istorija) paskirtis – sudaryti palankias sąlygas ugdytiniui plėtoti kompetencijas, prigimtinius gebėjimus, lavinti muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimą.

22. Muzikos istorijos tikslas – pažinti muzikinės kultūros ištakas ir raidą, stilistines ypatybes, žanrus, muzikos ir kitų menų sąveiką, kultūros epochas.

23. Muzikos istorijos uždaviniai:

23.1. formuoti muzikos kūrinių klausymo, apibūdinimo ir vertinimo gebėjimus;

23.2. supažindinti su lietuvių muzikinės kultūros ištakomis ir raida;

23.3. supažindinti su Vakarų Europos muzikos stilistinėmis epochomis, žymiausiai kompozitoriais supažindinti su kitų pasaulio šalių muzikine kultūra;

23.4. įgytas žinias pritaikyti muzikiniuose ir kultūrinuose renginiuose, projektuose.

24. Muzikos istorijai skiriama 1 akademinė valanda per savaitę.

25. Ugdymo principai:

25.1. aktualumo – siūlomų veiklų pasiūla skirta socialinėms, kultūrinėms, asmeninėms, edukacinėms, profesinėms ir kitoms kompetencijoms ugdyti;

25.2. ugdymo prieinamumo – sudaromos visos sąlygos vaiko kompetencijoms ugdytis per pasirinktą veiklą;

25.3. individualizavimo – ugdymas individualizuojamas pagal kiekvienam vaikui reikalingą kompetenciją, atsižvelgiant į jo asmenybę, galimybes, poreikius ir pasiekimus;

25.4. šiuolaikiškumo ir dermės – derinamos tradicijos ir ugdymo naujovės;

25.5. kūrybingumo ir iniciatyvumo – ugdomas mokinių kūrybinis mąstymas, atsakomybės už savo mokymąsi prisiėmimas.

26. Laukiamas ugdymo rezultatas:

26.1. profesines – muzikos istorijos dalyko žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, estetinių muzikos ypatybių suvokimas, atpažinimas ir mokėjimas jomis pasinaudoti, įsisavinant muzikos kalbą;

26.2. kultūrinės – dalyvauti kultūriniame gyvenime, puoselėti ir plėtoti kultūrinį paveldą;

26.3. bendrąsias – mokėjimo mokytis, savarankiško mokymosi, komunikavimo, bendradarbiavimo, pažinimo, iniciatyvumo ir kūrybingumo, savistabos, saviraiškos ir kitos edukacinės, socialinės ir asmeninės kompetencijos.

27. Turinio apimtys:

Pagrindinės programos veiksenos	Ugdytinio gebėjimai	Ugdytinio žinios ir supratimas, įsisavinus programos modulį	Valandų skaičius per pusmetį
4 kl. I pusmetis. Supažindinti su muzikos išraiškos priemonėmis, lietuvių liaudies muzika: liaudies dainų žanrais, instrumentine muzika, liaudies šokiais	1. Gebės skirti lietuvių liaudies dainų žanrus, etnografinių sričių stilistines ypatybes. 2. Mokės pažinti lietuvių liaudies instrumentus. 3. Gebės apibūdinti charakteringiausias lietuvių liaudies šokius.	1.1. Mokės nurodyti dainų skirtumus ir panašumus. 1.2. Iš klausos priskirs dainas konkrečiam etnografiniam kraštui ir žanrui. 2.1. Iš klausos pažins pagrindinių lietuvių liaudies instrumentų tembrus. 2.2. Žinos pagrindinių lietuvių liaudies instrumentų pavadinimus. 3.1. Mokės atpažinti charakteringiausias lietuvių liaudies šokius.	13-15 val.
4 kl. II pusmetis. Supažindinti su pagrindiniais muzikos žanrais, rūšimis ir formomis.	1. Gebės skirti vokalinę, instrumentinę, vokalinę-instrumentinę, sceninę muzikos rūšis. 2. Žinos pagrindines muzikos žanrų grupes. 3. Mokės muzikos formų klasifikaciją.	1.1. Mokės apibūdinti pagrindines muzikos rūšis. 2.1. Iš klausos kūrinio fragmentą priskirs konkrečiai muzikos rūšiai ir žanrui. 2.2. Mokės pagrindinius muzikos žanrus. 3.1. Žinos pagrindines muzikos formas, jų klasifikaciją. 3.2. Iš klausos nustatys kūrinio formą.	17-19 val.

<p>5 kl. I pusmetis. Gilinti muzikos istorijos epochų žinias: viduramžių, renesanso ir baroko. Atskleisti operos atsiradimo istoriją, supažindinti su pagrindinėmis operos rūšimis ir numeriais. Supažindinti su J. S. Bacho kūryba.</p>	<p>1. Žinos pagrindinius viduramžių, renesanso, baroko epochų bruožus, žymiausius kūrėjus.</p> <p>2. Žinos operos atsiradimo istoriją ir pagrindines operos rūšis, muzikinius operos numerius.</p> <p>3. Mokės pagrindinius J. S. Bacho kūrybos etapus, žinos reikšmingiausias kompozitoriaus kūrinius.</p>	<p>1.1. Palygins kelias epochas, nurodydamas panašumus ir skirtumus.</p> <p>1.2. Iš klausos kūrinio fragmentą priskirs tam tikrai epochai.</p> <p>2.1. Mokės išvardinti operos rūšis ir operos muzikinius numerius.</p> <p>2.2. Iš klausos kūrinio fragmentą priskirs tam tikram operos numeriui.</p> <p>3.1. Analizuos J. S. Bacho kūrybą istorinio fono kontekste.</p> <p>3.2. Iš klausos pažins reikšmingiausias J. S. Bacho kūrinius, nustatys jų faktūrą, formą.</p>	13-15 val.
<p>5 kl. II pusmetis Gilinti muzikos istorijos epochų žinias: klasicizmo ir romantizmo. Atskleisti Vienos klasikų: J. Haidno, L. van Bethoveno ir V. A. Mocarto kūrybos vertingą indėlį muzikos istorijos vystymosi raidoje. Supažindinti su romantizmo epocha, jos pradininko F. Šuberto ir Roberto Šumano gyvenimu ir kūryba.</p>	<p>1. Mokės pagrindinius klasicizmo ir romantizmo epochų bruožus.</p> <p>2. Žinos Vienos klasikų reikšmingiausias gyvenimo ir kūrybos faktus, svarbiausius kūrinius.</p> <p>3. Žinos svarbiausius Franco Šuberto, R. Šumano gyvenimo ir kūrybos faktus.</p>	<p>1.1. Palygins klasicizmo ir romantizmo epochas, nurodydamas panašumus ir skirtumus.</p> <p>2.1. Apibūdins Vienos klasikų pagrindinius kūrybos bruožus: panašumus ir skirtumus.</p> <p>2.2. Išklauses J. Haidno, V. A. Mocarto, L. van Bethoveno kūrinį, naudodamasis muzikiniu žodynu, apibūdins sukeltą įspūdį.</p> <p>3.1. Mokės apibūdinti Šuberto ir Šumano kūrybą romantizmo epochos kontekste.</p> <p>3.2. Išskirs labiausiai patikusį kūrinį, paaiškins kodėl.</p>	17-19 val.

<p>6 kl. I pusmetis. Supažindinti su Europos šalių nacionalinių mokyklų atstovais ir jų kūryba: Italija: Palestrina, Vivaldi, Verdi, Pučini; Vokietija: Hendelis, Bramsas, Vagneris, R. Štrausas; Austrija: J. Štrausas, Maleris, Naujoji Vienos mokykla; Prancūzija: Berliozas, Bize, Guno, Debiusi, Ravelis.</p>	<p>1. Pažins Italijos, Vokietijos, Austrijos, Prancūzijos žymiausių kompozitorius ir jų svarbiausius kūrinius. 2. Palygins skirtingų Europos valstybių kompozitorių kūrinius.</p>	<p>1.1. Žinos kiekvienos šalies kompozitorių kūrybos stilistines ypatybes. 1.2. Iš klausos priskirs kūrinio fragmentą konkrečiam kraštui ar kompozitoriui. 2.1. Paaškins, kuo kūriniai panašūs ir kuo skiriasi (stilius, nuotaika, atlikėjų sudėtis ir pan.). 2.2. Išskirs labiausiai patikusį kūrinių, paaškins, kodėl.</p>	13-15 val.
<p>6 kl. II pusmetis. Supažindinti su Europos šalių nacionalinių mokyklų atstovais ir jų kūryba: Anglija: Piorcelas, Britenas; Lenkija: Šopenas; Vengrija: Listas; Čekija: Smetana, Dvoržakas; Rusija: Glinka, Musorgskis, Čaikovskis, Rachmaninovas; Norvegija: Grygas; Ispanija: Albenisas, de Falja. Gilinti žinias džiazos muzikos istorijos: džiazos žanrų, žymiausių atlikėjų ir t.t. srityje, pagrindu imant JAV muzikinę kultūrą.</p>	<p>1. Pažins Anglijos, Lenkijos, Vengrijos, Čekijos, Rusijos, Norvegijos, Ispanijos žymiausių kompozitorius ir svarbiausius jų kūrinius. 2. Mokės palyginti šių Europos valstybių kompozitorių kūrinius tautiškumo kontekste. 3. Žinos džiazos muzikos atsiradimo istoriją, džiazos žanrų ir kryptių įvairovę, žymiausius atlikėjus.</p>	<p>1.1. Žinos kiekvienos šalies kompozitorių kūrybos stilistines ypatybes. 1.2. Iš klausos priskirs kūrinio fragmentą konkrečiam kraštui ar kompozitoriui. 2.1. Paaškins, kuo kūriniai panašūs ir kuo skiriasi (stilius, nuotaika, atlikėjų sudėtis ir pan.). 2.2. Išskirs labiausiai patikusį kūrinių, paaškins, kodėl. 3.1. Iš klausos skirs džiazos muzikos kūrinius tarp kitų muzikos stilių kūrinių. 3.2. Skirs, kuriam džiazos žanrui priskiriamas klausomas kūrinys.</p>	17-19 val.
<p>7 kl. I pusmetis. Atskleisti lietuvių kompozitorių indėlį į lietuvių muzikos lobyną, supažindinti su J. Naujalio, Č. Sasnausko, M.</p>	<p>1. Žinos žymiausių lietuvių kompozitorių indėlį į lietuvių muzikos lobyną, šių kompozitorių vietą visuomeniniame kultūriniame gyvenime.</p>	<p>1.1. Mokės apibūdinti kiekvieno lietuvių kompozitoriaus indėlį visuomeniniame kultūriniame gyvenime.</p>	13-15 val.

<p>Petrausko, M. K. Čiurlionio, J. Gruodžio, S. Šimkaus, J. Tallat-Kelpšos, B. Dvariono, S. Vainiūno, J. Juzeliūno, E. Balsio gyvenimu ir kūryba. Suteikti žinių apie lietuvių moderniąją muziką ir jos kūrėjus.</p>	<p>2. Orientuosiu lietuvių moderniosios muzikos stilių įvairovėje, žinos žymiausias kūrėjus.</p>	<p>1.2. Žinos reikšmingiausias lietuvių kompozitorių kūrinius. 1.3. Iš klausos kūrinio fragmentą priskirs konkretaus kompozitoriaus kūrybai. 2.1. Žinos šiuolaikinių lietuvių kompozitorių kūrybos stilius. 2.2. Iš klausos kūrinio fragmentą priskirs tam tikram kūrybos stiliui.</p>	
<p>7 kl. II pusmetis Apibendrintai apžvelgti viduramžių, renesanso, baroko, klasicizmo, romantizmo epochas. Suteikti žinių apie XX a. muzikos krypčių ir stilių įvairovę. Apžvelgti instrumentinius, kamerinius, simfoninius, vokalius-instrumentinius, teatrinius žanrus istorinio proceso kontekste.</p>	<p>1. Žinos pagrindines viduramžių, renesanso, baroko, klasicizmo, romantizmo epochų muzikos išraiškos ir atlikimo priemones, žanrus ir formas. 2. Mokės pagrindines XX a. muzikos kryptis. 3. Žinos pagrindines instrumentinių, kamerinių, simfoninių, vokalius-instrumentinių, teatrinių žanrų ypatybes, svarbiausius šių žanrų kūrėjus.</p>	<p>1.1. Mokės nusakyti kiekvienos epochos pagrindinių išraiškos priemonių ypatybes. 1.2. Žinos žymiausias šių epochų kompozitorius bei svarbiausius jų kūrinius. 1.3. Iš klausos skirs reikšmingiausias šių epochų kompozitorių kūrinius. 2.1. Žinos pagrindinių XX a. muzikos krypčių bruožus. 2.2. Gebės kritiškai vertinti šių muzikos krypčių kūrinių stilistiką, muzikos išraiškos priemonių įvairovę. 3.1. Mokės atskleisti šių žanrų panašumus ir skirtumus įvairių šalių kompozitorių kūryboje. 3.2. Mokės pateikti instrumentinių, kamerinių, simfoninių, vokalius-instrumentinių, teatrinių žanrų kūrinių pavyzdžių muzikos istorijos epochų kontekste.</p>	<p>17-19 val.</p>

V SKYRIUS ORKESTRAS

28. Orkestro dalyko (toliau – Orkestras) paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti orkestrinio muzikavimo patirtį.

29. Orkestro tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti orkestrinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia atsiskleisti kūrybiškumui ir artistiškumui.

30. Orkestro uždaviniai:

30.1. pažinti orkestrinių kūrinių repertuarą, ugdyti orkestrinio muzikavimo įgūdžius;

30.2. ugdyti mokinių artistišumą, kaupti sceninės kultūros patirtį;

30.3. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti muzikavimo pamokose įgytas žinias ir gebėjimus.

31. Orkestro veiklos sritys:

31.1. orkestro pojūčio ugdymas;

31.2. kūrinių interpretavimas orkestre;

31.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

32. Orkestro mokymosi organizavimas:

32.1. mokomasi 2 val. per savaitę; 1 val. grupinė repeticija, 1 val. jungtinė pamoka;

32.2. I ir II pusmečių pabaigoje vyksta partijų atsiskaitymai;

32.3. orkestro repertuarą sudaro originalūs ir aranžuoti, įvairių stilių ir žanrų kūriniai (3 – 4);

32.4. parenkant repertuarą atsižvelgiama į mokinių amžių, rajoninių bei respublikinių renginių programas.

33. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – ansambliško ugdymas.	
Nuostata – įgyti muzikavimo patirtį orkestre.	
Esminis gebėjimas – sukurti bendrą meninį rezultatą orkestre kartu su kitais atlikėjais.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.3. Perteikti muzikos kūrinio nuotaiką.	1.3.1. Apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką.
1.4. Stilingai atlikti muzikos kūrinį.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus.
1.3. Derinti savo veiksmus su kitų orkestro dalyvių veiksmis.	1.3.1. Apibūdinti ir aptarti savo ir kitų atlikėjų interpretaciją.
2. Veiklos sritis – orkestrinių kūrinių interpretavimas.	
Nuostata – atskleisti orkestrinio kūrinio interpretacinį sumanymą.	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti orkestrinės muzikos kūrinius.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti savo partiją orkestre.	2.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 2.1.2. paaiškinti atlikimo štrichus.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.
2.3. Klausyti ir kontroliuoti savo bei kitų atlikimą.	2.3.1. Girdėti kitų orkestro dalyvių balsus ar instrumentus.
3. Atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.	
Nuostata – dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje.	
Esminis gebėjimas – atlikti parengtą ansamblio programą koncerte.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Scenoje atlikti orkestro koncertinę programą.	3.1.1. Tinkamai elgtis scenoje; 3.1.2. žinoti sceninės kultūros reikalavimus; 3.1.3. kokybiškai atlikti savo partiją.
3.2. Dalyvauti mokyklos, rajono, respublikos renginiuose.	3.2.1. Gebėti pristatyti orkestro koncertinę veiklą.

34. Turinio apimtys (4 – 7 klasė):

34.1. Orkestro pojūčio ugdymas – sceninės patirties pradmenys, gebėjimas girdėti ir vertinti save ir kitus orkestro dalyvius: mokiniai turi būti įgiję muzikinio teksto skaitymo įgūdžius, reikalingus kūrinių mokymui orkestre. Atliekant kūrinius pagrindinis dėmesys skiriamas teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrinių interpretavimui. Mokinys turi gebėti atlikti savo partiją klausydamas ir kontroliuodamas savo bei kitų atlikimą, girdėti kitų dalyvių balsus ir instrumentus. Siekiant sukurti bendrą meninį rezultatą kartu su kitais atlikėjais būtina išmokyti derinti savo veiksmus su kitų dalyvių veiksmis.

34.2. Orkestrinių kūrinių interpretavimas: mokiniai turi pažinti muzikinį raštą ir galėti perskaityti atliekamą partiją. Atliekant kūrinius pagrindinis dėmesys skiriamas teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrinių interpretavimui. Mokiniai turi gebėti apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką, nusakyti kūrinio metrą, tempą, paaiškinti atlikimo štrichus. Reikalavimai priklauso nuo dalyvių amžiaus, sudėties, muzikavimo patirties, atliekamų kūrinių sudėtingumo, žanro ypatumų ir nuo to, kokią vietą mokinio atliekama partija užima orkestre (ar partija vedančioji, ar pritariamoji ir panašiai).

34.3. Atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje: per pamokas ugdomas poreikis savarankiškam individualiam darbui, repetavimui grupėje, komunikavimui ir bendravimui. Kūrinio ruošimo, mokymosi, gilinimosi į jį procese reikia atkreipti dėmesį į bendrą atlikimo vaizdą, kūrinio prasmės suvokimą. Orkestro nariai turi kurti bendrą grojimo, stilių, kartu išlaikydami ir individualų. Svarbu, kad atlikėjas būtų įvaldęs ne tik visus solinio grojimo, technikos būdus, bet ir mokėtų savo stilių derinti prie partnerių. Grojantis orkestre, turi mokėti ne tik savo partiją, bet ir girdėti partnerių partijas, partitūras. Orkestro klasėje gali būti taikomi įvairūs kūrinio ruošimo metodai, procesas gali vykti keliomis kryptimis ir etapais (tai priklauso nuo mokytojo). Svarbu, kad paruošti kūriniai būtų brandūs meniniu požiūriu.

VI SKYRIUS II INSTRUMENTAS (FORTEPIJONAS)

35. Muzikavimas II instrumentu (fortepijonu) (toliau – II instrumentas) – pasirenkamasis dalykas Mokyklos įgyvendinamoje pagrindinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoje.

36. II instrumento paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti antrojo muzikos instrumento muzikavimo patirtį.

37. II instrumento tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti antrojo muzikos instrumento muzikavimo žinių ir įgūdžių.

38. II instrumento uždaviniai:

38.1. ugdyti ir tobulinti grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžius ir atskleisti jo pritaikymo galimybes;

38.2. sudaryti sąlygas atsiskleisti ir formuoti asmenybei, plėtoti kūrybinius meninius gebėjimus;

38.3. skatinti mokinių iniciatyvą ir kūrybiškumą.

39. II instrumentą sudaro trys veiklos sritys:

39.1. grojimo technikos įgūdžių įvaldymas;

39.2. muzikos kūrinių interpretavimas;

39.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

40. II instrumento mokymo organizavimas:

40.1. mokymosi trukmė – 4 metai;

40.2. pamokos yra individualios, skiriama 1 akademinė valanda per savaitę;

41. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – grojimo antruoju muzikos instrumentu technikos įgūdžių įvaldymas.

Nuostata – įgyti muzikavimo antruoju muzikos instrumentu patirties.

Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingus muzikinius kūrinius antruoju instrumentu.
--

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įgyti grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių.	1.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 1.1.2. pažinti atlikimo štrichus; 1.1.3. suvokti kūrinio tematiką.
1.2. Perteikti kūrinio nuotaiką.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, emocinę būseną.
2. Veiklos sritis – muzikos kūrinių interpretavimas.	
Nuostata – siekti pajauti kūrinio keliamas menines emocijas.	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti nesudėtingos faktūros muzikos kūrinius.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio stilių, tematiką, turinį.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Pažinti ir nusakyti dinamikos ženklus; 2.2.2. apibūdinti ir aptarti savo atliekamo kūrinio interpretaciją.
3. Veiklos sritis – atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.	
Nuostata – dalyvauti koncertuose, pasirodymuose scenoje.	
Esminis gebėjimas – koncerte antruoju instrumentu atlikti programą.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles.
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Koncertuoti mokyklos, rajono, respublikos renginiuose.
3.3. Pritaikyti grojimo antruoju instrumentu įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda grojimas antruoju instrumentu.

42. Turinio apimtys:

42.1. grojimo technikos įgūdžių įvaldymas:

42.1.1. 4 klasė:

42.1.1.1. technikos, įgūdžių tobulinimas, muzikinės atminties, ritmo pojūčio lavinimas, kūrinių meninio turinio suvokimo formavimas;

42.1.1.2. per mokslo metus išmokstama: 4 - 6 kūriniai. Stambios formos, polifonijos kūriniai, etiudai, gamos yra skiriamos, atsižvelgiant į mokinio gebėjimus ir poreikį.

42.1.2. 5 klasė:

42.1.2.1. tolesnis muzikos suvokimo plėtojimas. Garso kokybės, štrichų tobulinimas. Ugdomas moksleivio poreikis muzikuoti, didesnę dėmesį skiriant muzikiniam kūrinio išpildymui: frazavimui, dinaminiam atlikimui;

42.1.2.2. per mokslo metus išmokstama 6 kūriniai. Stambios formos, polifonijos kūriniai, etiudai, gamos yra skiriamos, atsižvelgiant į mokinio gebėjimus ir poreikį.

42.1.3. 6 klasė:

42.1.3.1. muzikos kūrinio suvokimo plėtojimas. Garso kokybės, štrichų atlikimo tobulinimas, frazavimas. Pamokose diskutuojama apie atliekamų kūrinių interpretaciją, atskleidžiant moksleivio kūrybiškumą bei perteikti jį atliekant programą;

42.1.3.2. per mokslo metus išmokstama 6 kūriniai. Stambios formos, polifonijos kūriniai, etiudai, gamos yra skiriamos, atsižvelgiant į mokinio gebėjimus ir poreikį.

42.1.4. 7 klasė:

42.1.4.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos tobulinimas, daugiau dėmesio skirti gražaus, tolygaus garso išgavimui, dinaminiam kūrinių subtilumui pasiekti. Ugdyti savarankiškumą, emocinį muzikos pajautimą;

42.1.4.2. per mokslo metus išmokstama 6 kūrinių. Stambios formos, polifonijos kūriniai, etiudai, gamos yra skiriamos, atsižvelgiant į mokinio gebėjimus ir poreikį.

42.2. Muzikos kūrinių interpretavimas (4-7 klasės):

42.2.1. nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

42.2.2. pamokose diskutuojama apie atliekamų kūrinių interpretaciją, atskleidžiant moksleivio kūrybiškumą bei perteikti jį atliekant programą.

42.3. Atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje (4-7 klasėse):

42.3.1. kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

42.3.2. visi mokiniai dalyvauja I pusmečio Adventiniame koncerte tėveliams. II pusmečio akademiniam koncerte mokinys atlieka du skirtingų charakterių kūrinius;

42.3.3. mokiniams sudaromos sąlygos dalyvauti įvairiuose mokyklos, rajono, respublikos renginiuose.